

A demokrácia értékelésének életkori meghatározottsága Magyarországon a 2012-es ESS adatok alapján

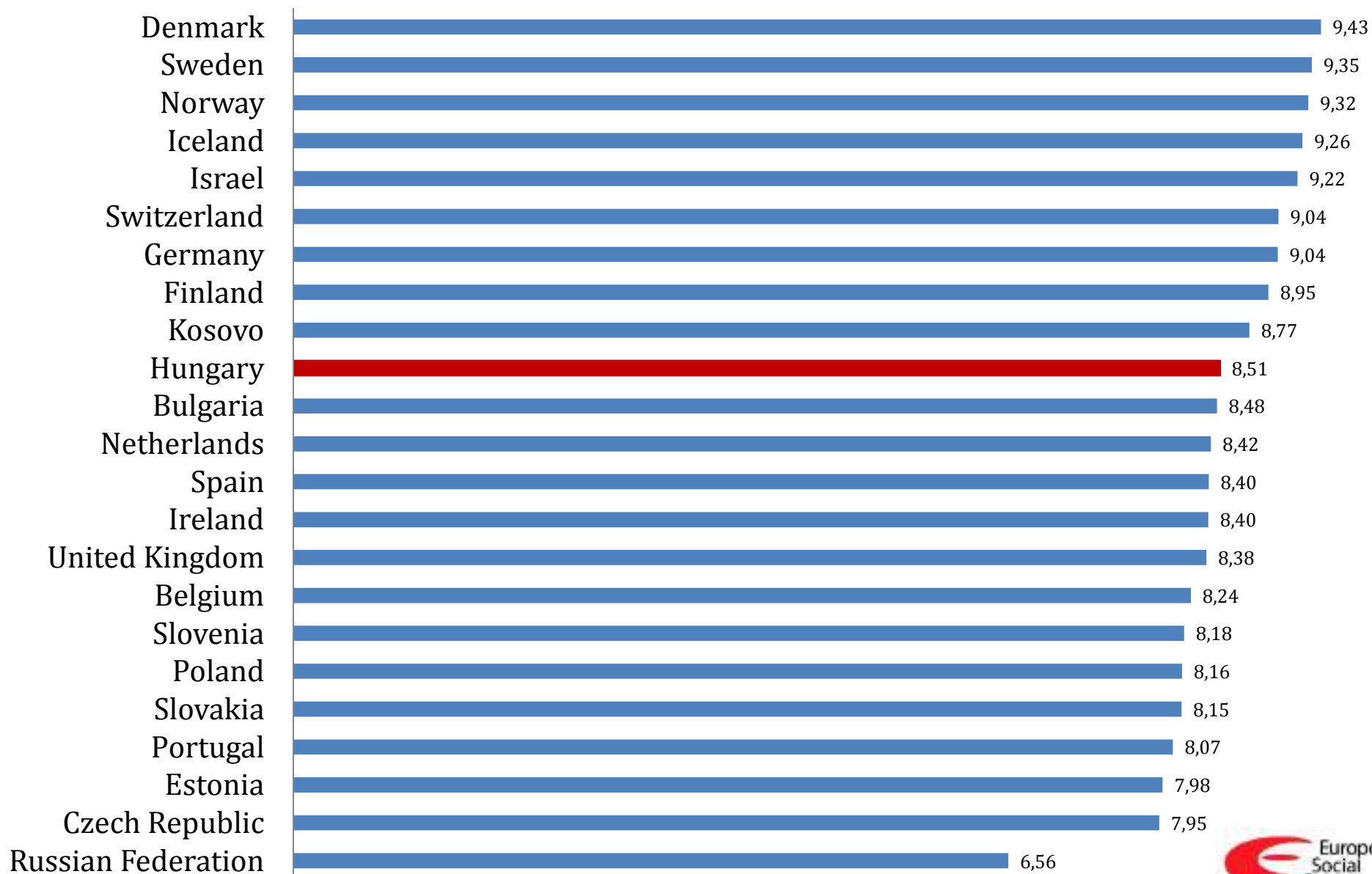
Papp Zsófia
MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont
Politikatudományi Intézet
papp.zsofia@tk.mta.hu

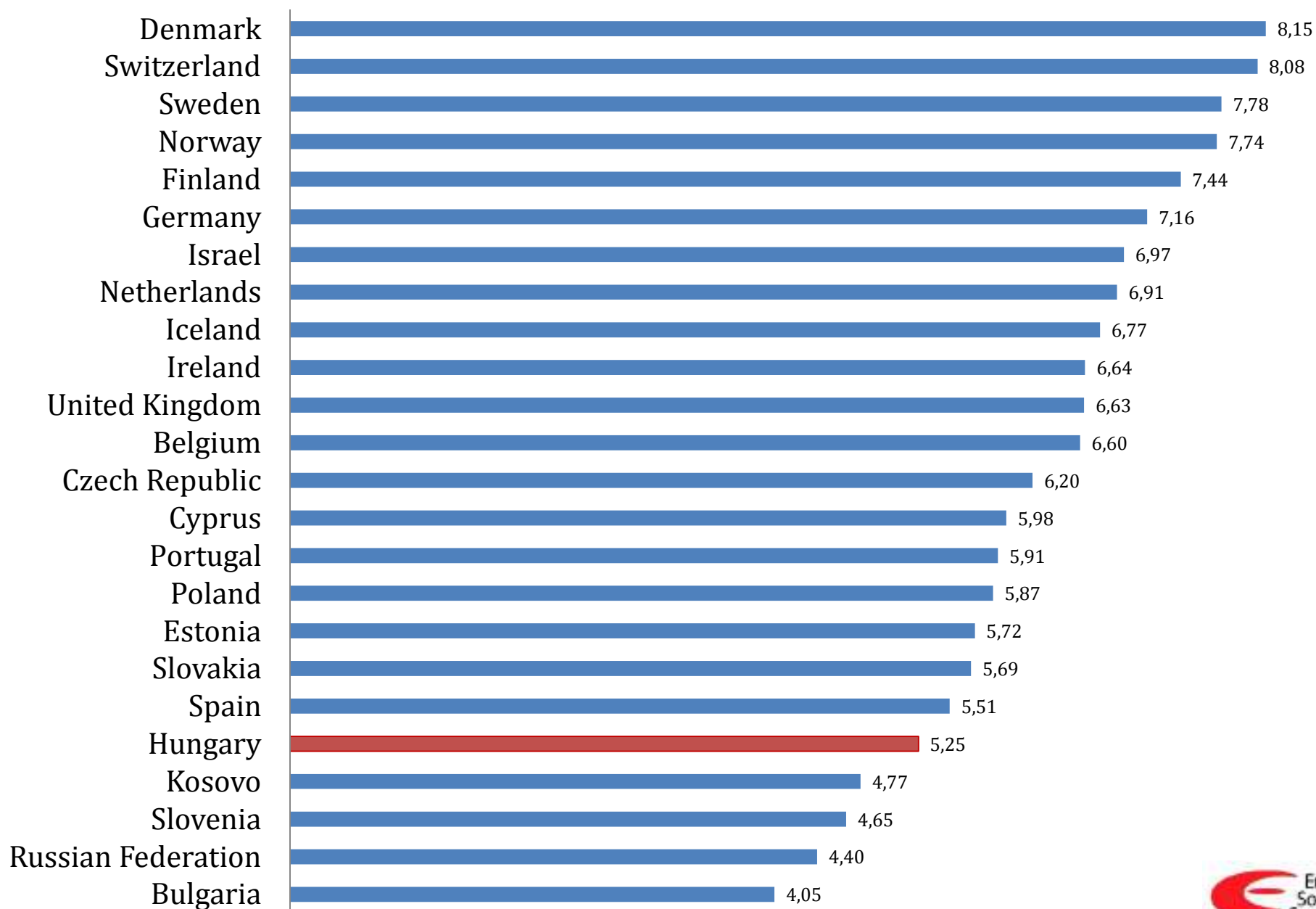
„Az öregedés káráról és hasznáról „– Társadalomtudományok a demográfiai öregedésről

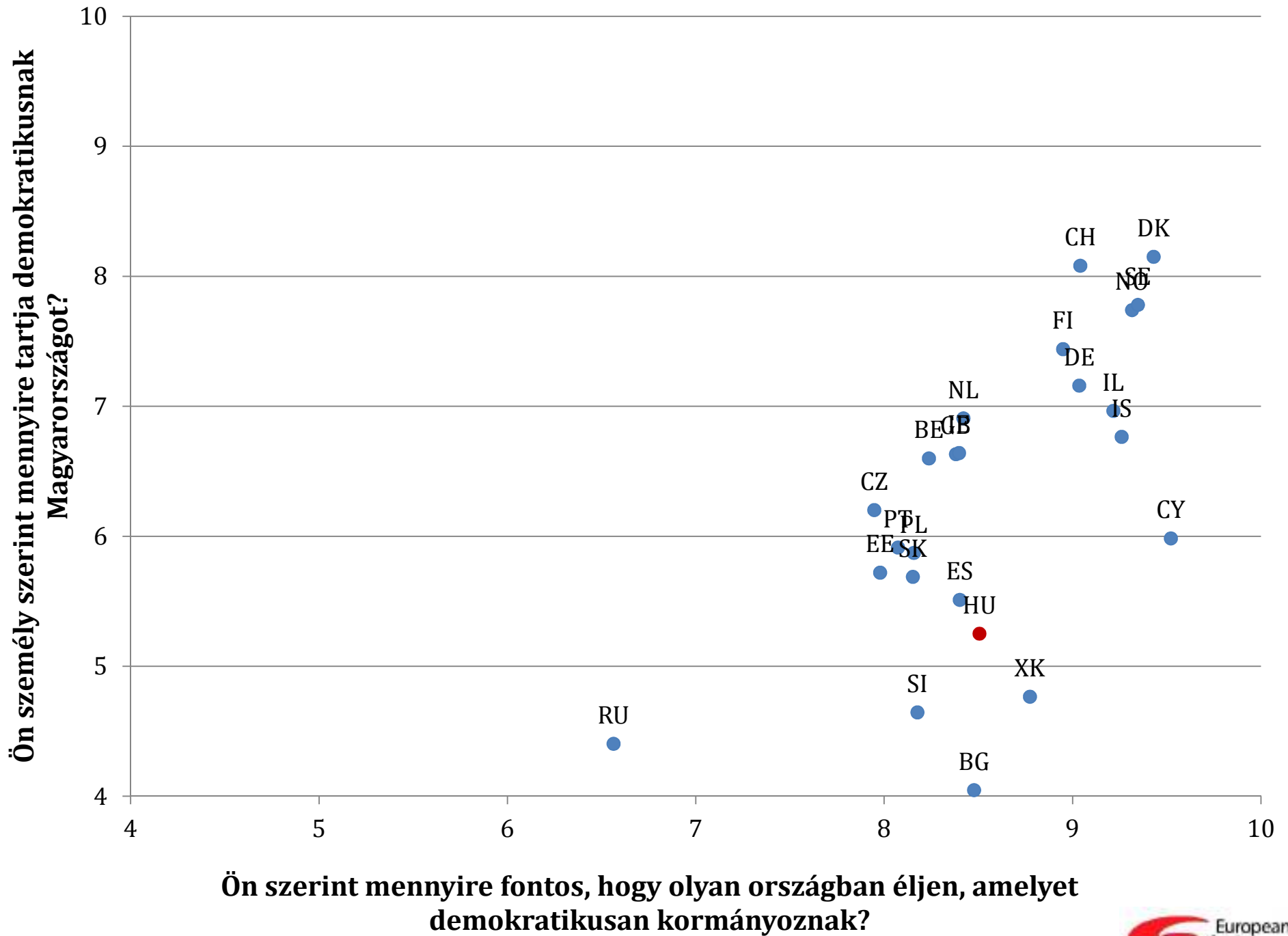
2013. November 21.

Ön szerint mennyire fontos, hogy olyan országban éljen, amelyet demokratikusan kormányoznak?

Mindent összevetve Ön személy szerint mennyire tartja demokratikusnak országát?

A demokrácia összetevői

- Szabad és tisztességes országos választások
  - A szavazók megvitatják a politikát az ismerőseikkel, mielőtt eldöntik, hogyan szavaznak
  - A különböző pártok világos alternatívát nyújtanak egymáshoz képest
  - Az ellenzéki pártok szabadon bírálhatják a kormányt
  - A média szabadon bírálhatja a kormányt
  - A média megbízható információt nyújt az állampolgárok számára azért, hogy azok képesek legyen megítélni a kormány tevékenységét
  - A kisebbségek jogainak védelme
  - A legfőbb ügyekben az állampolgárok akarata érvényesül azáltal, hogy népszavazáson szavazhatnak róluk
  - A bíróságok mindenkit egyenlőnek kezelnek
  - A kormánypártok elszámoltathatók a választásokon
  - A kormány minden állampolgárt megvédjen a szegénységtől
  - A kormány megindokolja döntéseit a szavazóknak
  - A kormány lépéseket tesz annak érdekében, hogy csökkentse a jövedelmi egyenlőtlenségeket
  - A politikusok figyelembe veszik a többi európai ország vezetőinek véleményét mielőtt döntéseket hoznak.
-

Magyarázó változók

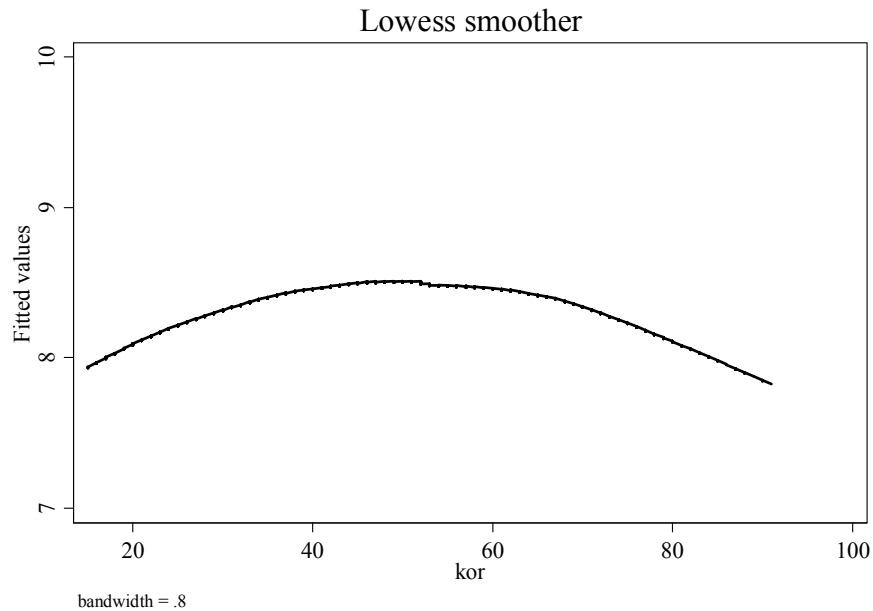
Változó	Értékei
Életkor	15-91
Szubjektív társadalmi helyzet	0 - a társadalmi ranglétra legalján ... 10 - a legtetején
Nem	1 - férfi 2 - nő
Településtípus	1 - Budapest 2 - város 3 - község
Iskolai végzettség	1 - legfeljebb 8 osztály 2 - szakképzés 3 - érettségi 4 - diploma
Jövedelem (objektív)	1 - 1. decilis ... 10 - 10. decilis
Politikai érdeklődés	1 - nagyon érdekli a politika ... 4 - egyáltalán nem érdekli a politika
Régió	1 - Közép-Magyarország 2 - Közép-Dunántúl 3 - Nyugat-Dunántúl 4 - Dél-Dunántúl 5 - Észak-Magyarország 6 - Észak-Alföld 7 - Dél-Alföld 8 - Budapest

Életkor és a demokrácia dimenziói Magyarországon

- Nincsenek alapvető különbségek
- Kivéve:
  - Az ellenzéki pártok szabadon bírálhatják a kormányt
  - A média megbízható információt nyújt az állampolgárok számára azért, hogy azok képesek legyenek megítélni a kormány tevékenységét

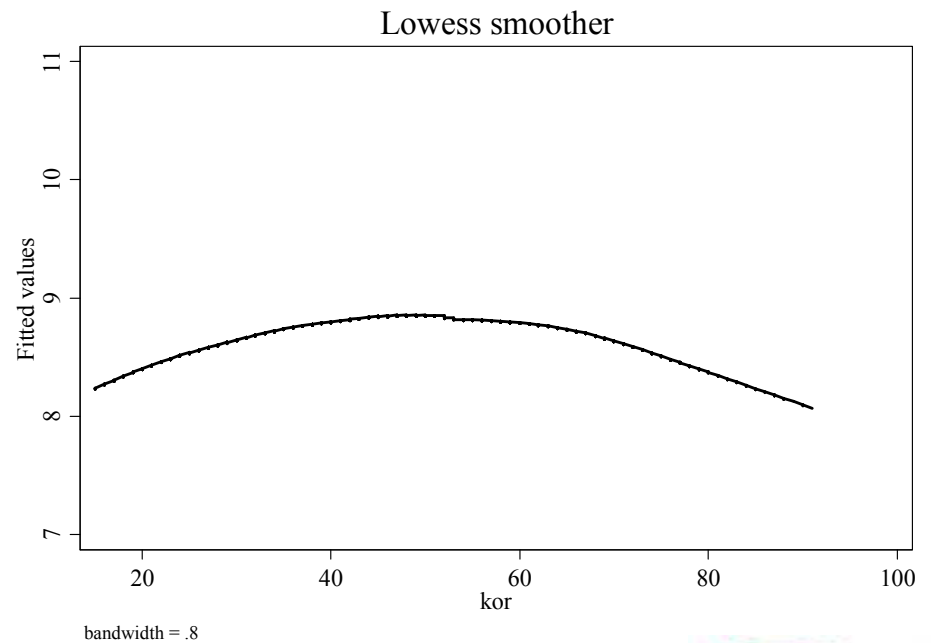
oppergv	Robust		t	P> t	[95% Conf. Interval]	
	Coef.	Std. Err.				
kor	.0427232	.0185678	2.30	0.022	.0062983	.0791482
kor2	-.0004144	.0001885	-2.20	0.028	-.0007841	-.0000446

meprin	Robust		t	P> t	[95% Conf. Interval]	
	Coef.	Std. Err.				
kor	.0406689	.0181121	2.25	0.025	.0051379	.0761998
kor2	-.0003933	.0001824	-2.16	0.031	-.000751	-.0000356

Az ellenzéki pártok
szabodon bírálhatják a
kormányt

A média megbízható információt
nyújt az állampolgárok számára azért,
hogy azok képesek legyenek
megítélni a kormány tevékenységét

A demokrácia működésével való elégedettség

- Súlyozás: az egyes aspektusok személyes demokráciaképen belül elfoglalt helye
- A demokráciakép személyes mutatója: az egyes aspektusokkal való elégedettség mérőszámainak összege
- Példa: Szabad és tisztességes országos választások

$F_{szabadválasztások}$ = a szabad választások megléte
mennyire fontos a demokrácia szempontjából

$\acute{E}_{szabadválasztások}$ = hogyan értékeli a
szabad választások teljesülését

$$S_{szabadválasztások} = \frac{F_{szabadválasztások}}{Demokráciakép}$$

Új függő változó: $S_{szabadválasztások} \times \acute{E}_{szabadválasztások}$

A különböző pártok világos alternatívát nyújtanak egymáshoz képest

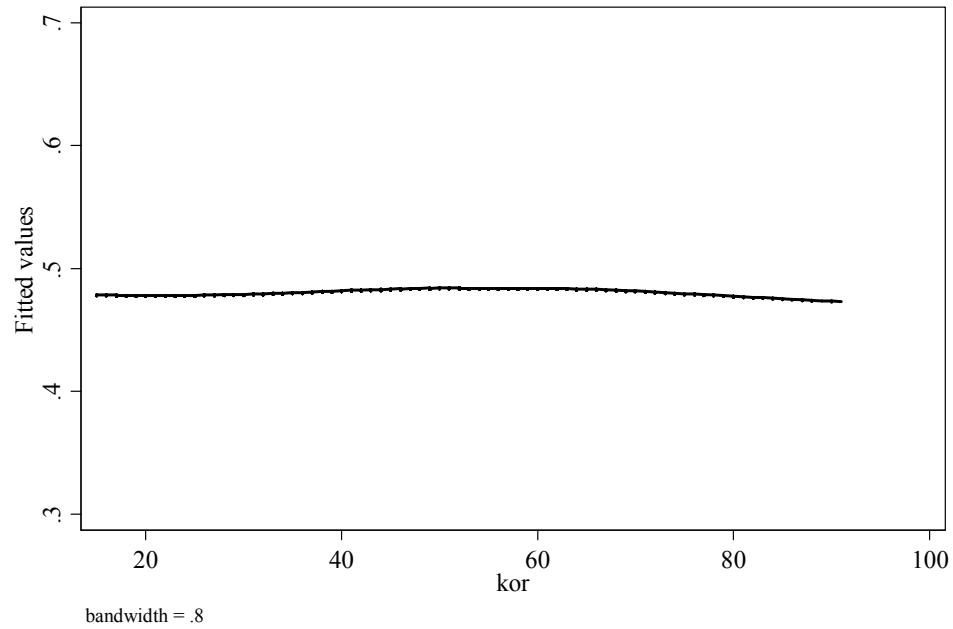
Az ellenzéki pártok szabadon bírálhatják a kormányt

A kormánypártok elszámoltathatók a választásokon

A kormány lépéseket tesz annak érdekében, hogy csökkentse a jövedelmi egyenlőtlenségeket

		B(s.e.)	B(s.e.)	B(s.e.)	B(s.e.)
Életkor		.002 (.000)**	.001 (.000)***	.002 (.001)*	-.004 (.002)**
Életkor^2					.000 (.000)**
Társadalmi helyzet		.031 (.009)***	.008 (.005)	.032 (.012)***	.008 (.004)
Életkor*Társadalmi helyzet		-.0005 (.000)**		-.0005 (.000)**	
Településtípus	<i>Budapest</i>				
	Város	.008 (.023)	-.015 (.026)	-.032 (.024)	-.065 (.026)**
	Község	.027 (.025)	.004 (.029)	-.006 (.027)	-.056 (.028)**
Nem	<i>Férfi</i>				
	Nő	.014 (.013)	-.002 (.013)	-.009 (.010)	.003 (.013)
Iskolai végzettség	<i>Legfeljebb 8 általános</i>				
	Szakképzés	-.016 (.017)	-.015 (.019)	-.054 (.021)**	-.046 (.02)**
	Érettségi	-.005(.018)	.008 (.01896)	-.048 (.021)**	-.053 (.020)**
	Diploma	.041(.023)	.012 (.025)	-.039 (.028)	-.048 (.025)
Jövedelem		.008 (.002)***	.003 (.003)	.010 (.003)***	.004 (.003)
Politikai érdeklődés		-.028 (.007)***	-.005 (.008)	-.014 (.009)	-.002 (.008)
Régiók	<i>Közép-Magyarország</i>				
	Közép-Dunántúl	-.070 (.024)***	-.025 (.024)	-.132 (.028)***	-.065 (.025)**
	Nyugat-Dunántúl	-.011 (.037)	-.104 (.035)***	-.098 (.040)**	-.099 (.030)**
	Dél-Dunántúl	.032 (.023)	-.126 (.026)***	-.225 (.029)***	-.134 (.025)**
	Észak-Magyarország	-.035 (.025)	-.028 (.028)	-.074 (.030)**	-.056 (.025)**
	Észak-Alföld	-.008 (.021)	.002 (.021)	-.133 (.025)***	-.038 (.023)
	Dél-Alföld	-.000 (.020)	.019 (.022)	-.058 (.027)**	-.038 (.023)
Konstans		.365 (.059)***	.392 (.050)***	.358 (.074)***	-.036 (.025)***

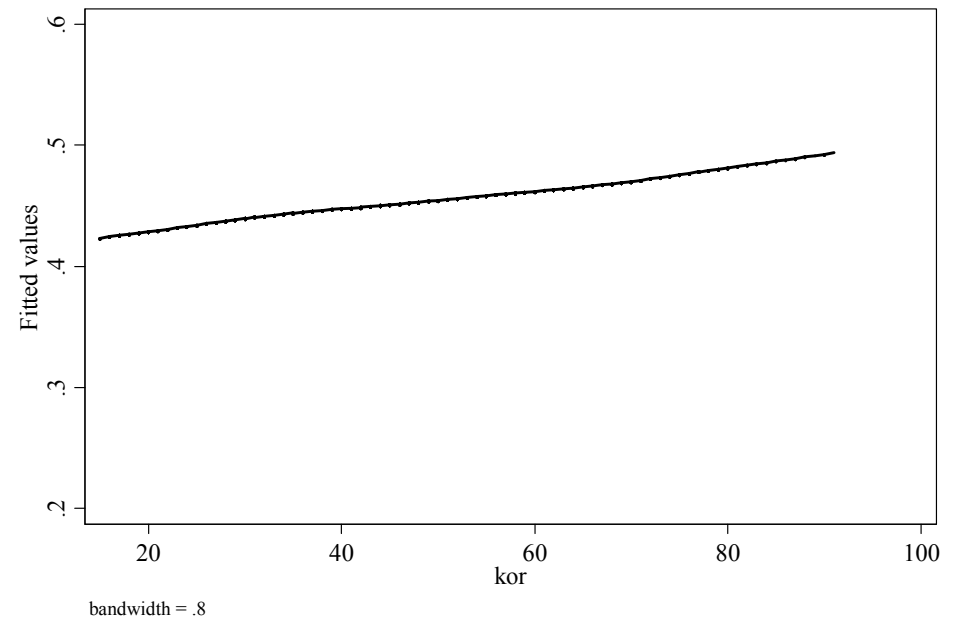
Lowess smoother

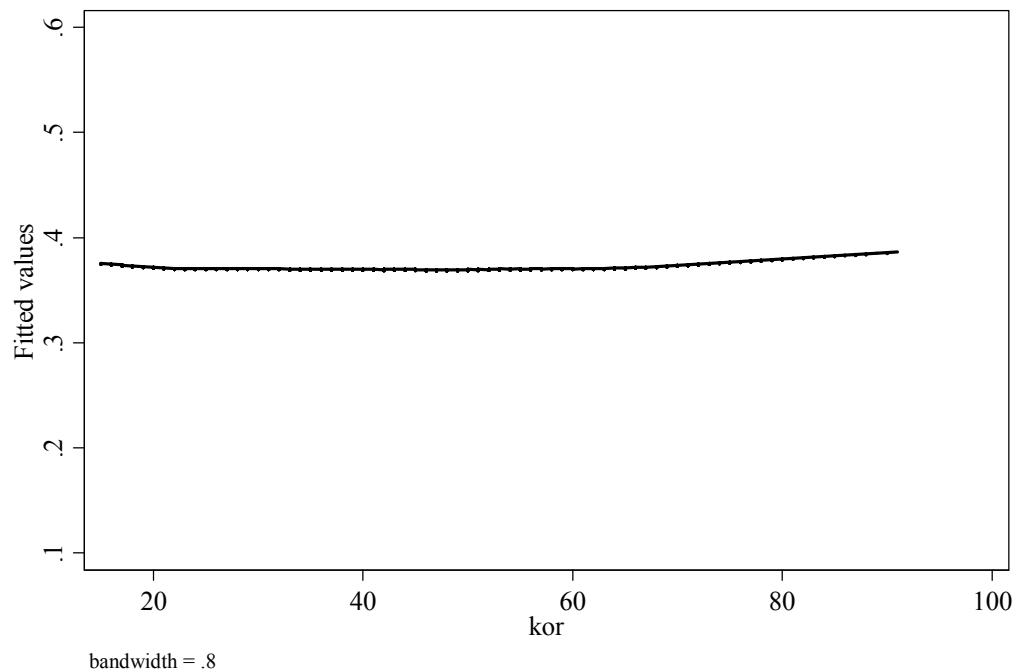
A különböző pártok világos alternatívát nyújtanak egymáshoz képest

Az ellenzéki pártok szabadon bírálhatják a kormányt

Lowess smoother

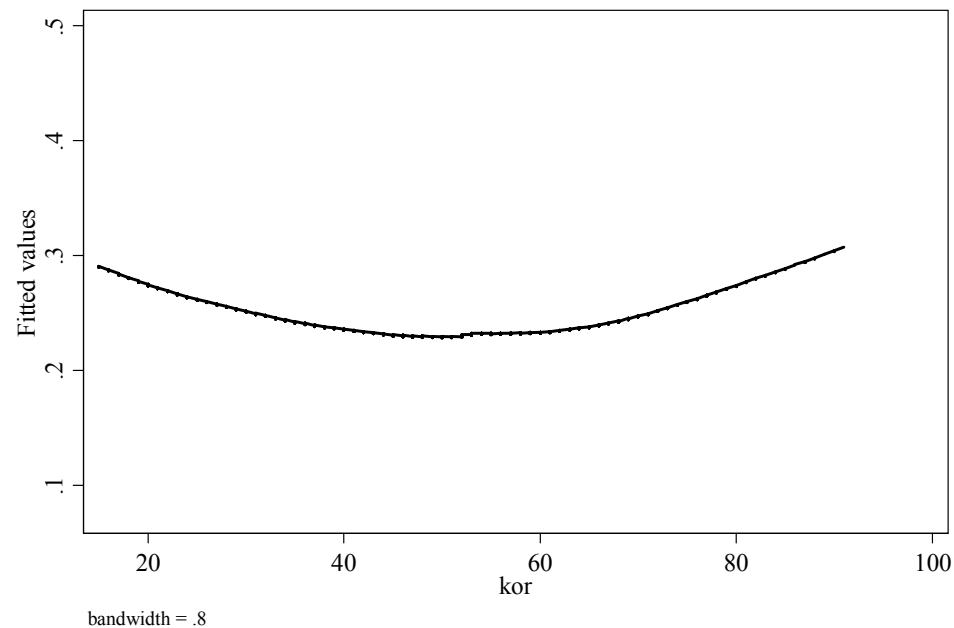
Lowess smoother

A kormánypártok
elszámoltathatók a
választásokon

A kormány lépéseket tesz annak
érdekében, hogy csökkentse a jövedelmi
egyenlőtlenségeket

Lowess smoother

Kiegészítő kérdések

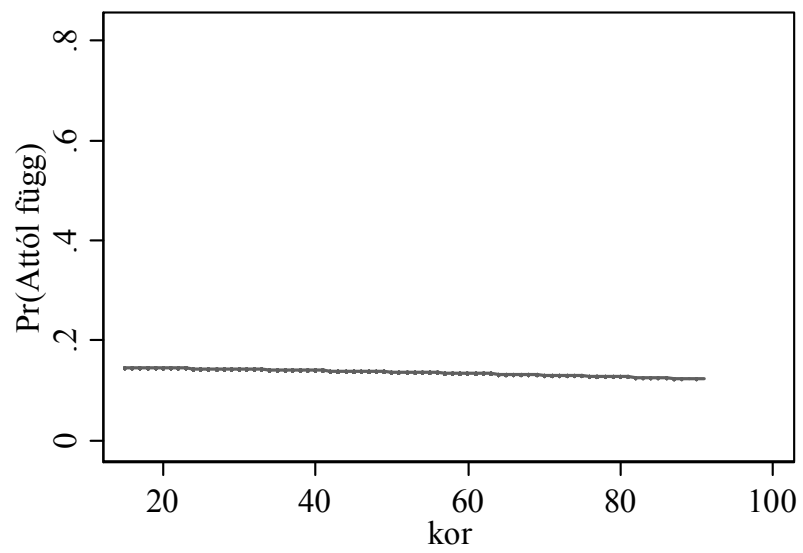
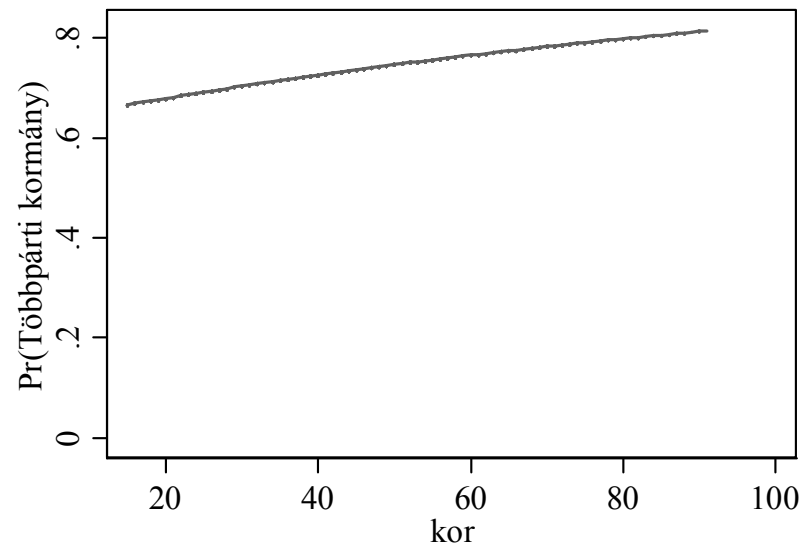
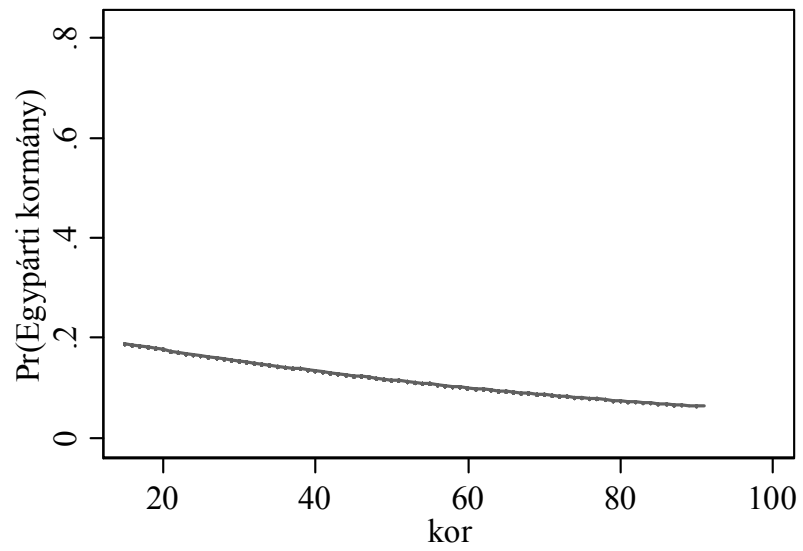
A kártyalapon szereplő állítások közül melyik írja le a leginkább azt, amit Ön általában véve gondol a demokráciáról?

- Mindenkinek hagyni kellene, hogy nyíltan kifejezhesse a politikai nézeteit, még akkor is, ha azok szélsőségesek.
- Meg kell akadályozni, hogy azok, akiknek szélsőséges politikai nézeteik vannak, nyíltan kifejthessék azokat
- A körülményektől függ

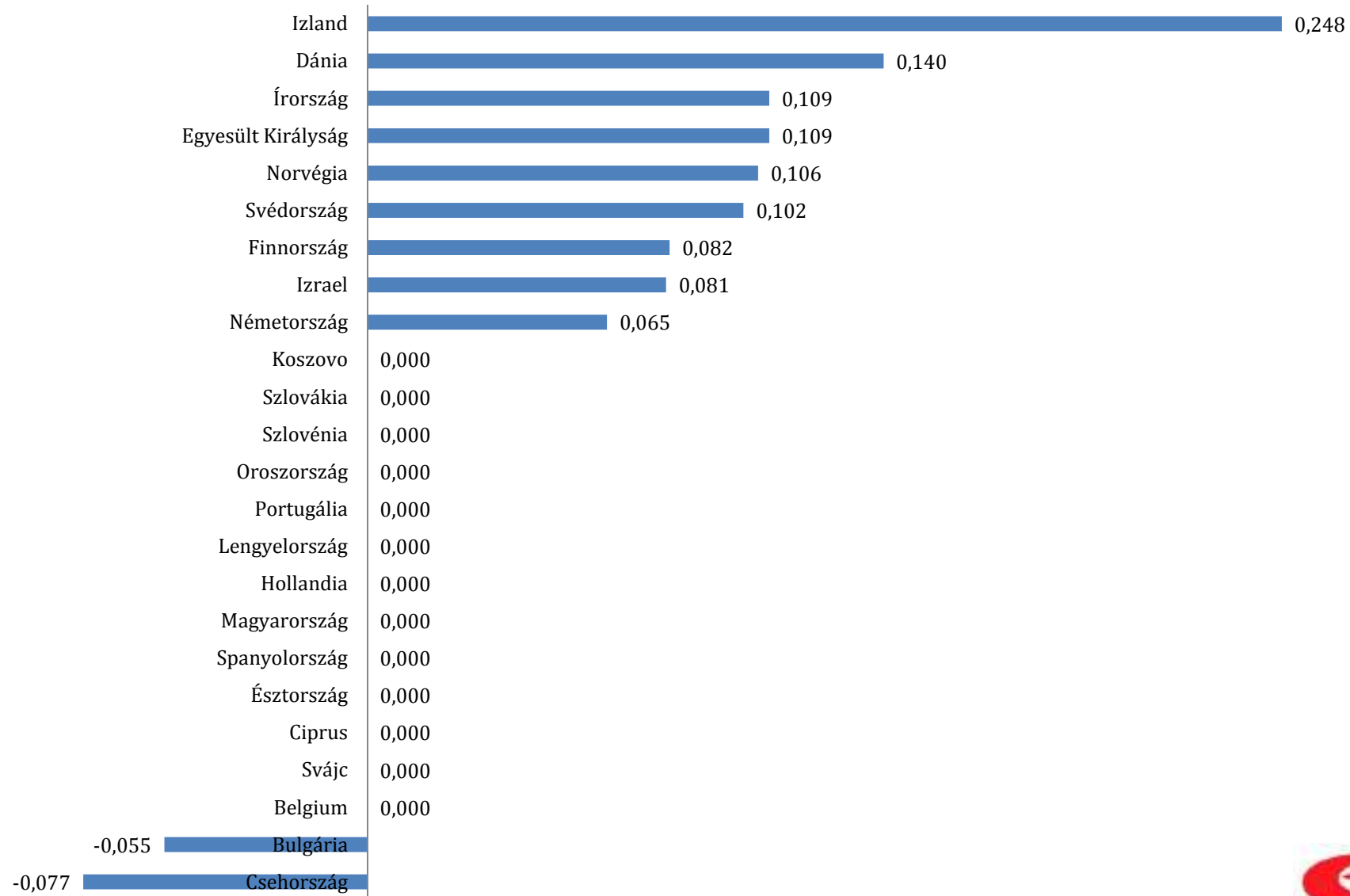
- A kormánynak meg kell változtatnia az eltervezett politikáját, hogy eleget tegyen annak, amit az emberek többsége gondol
- A kormánynak ragaszkodnia kell az eltervezett politikájához függetlenül attól, hogy az emberek többsége mit gondol.
- A körülményektől függ

- Egyetlen párt alkot kormányt
- Két vagy több párt alkot kormányt koalícióban
- A körülményektől függ

		Egypárti kormány	A körülményektől függ
		B(s.e.)	B(s.e.)
Életkor		-.017 (.005)***	-.005 (.005)***
Társadalmi helyzet		.116 (.059)	-.051 (.056)
Településtípus	<i>Budapest</i>		
	Város	.759 (.423)	.669 (.347)
	Község	.784 (.438)	.757 (.364)
Nem	<i>Férfi</i>		
	Nő	.289 (.183)	.191 (.177)
Iskolai végzettség	<i>Legfeljebb 8 általános</i>		
	Szakképzés	-.014 (.214)	-.193 (.239)
	Érettségi	-.892 (.244)***	-.622 (.247)***
	Diploma	-1.024 (.361)***	-.399 (.305)***
Jövedelem		-.054 (.036)	.058 (.039)
Politikai érdeklődés		.045 (.102)	.019 (.110)
Régiók	<i>Közép-Magyarország</i>		
	Közép-Dunántúl	.832 (.322)***	.606 (.311)***
	Nyugat-Dunántúl	.675 (.386)	.485 (.369)
	Dél-Dunántúl	-.360 (.396)	.479 (.307)
	Észak-Magyarország	-.501 (.393)	-.047 (.331)
	Észak-Alföld	.423 (.285)	-.205 (.301)
	Dél-Alföld	-.118 (.318)	-.049 (.293)
Konstans		-1.830 (.650)***	-2.064 (.660)***

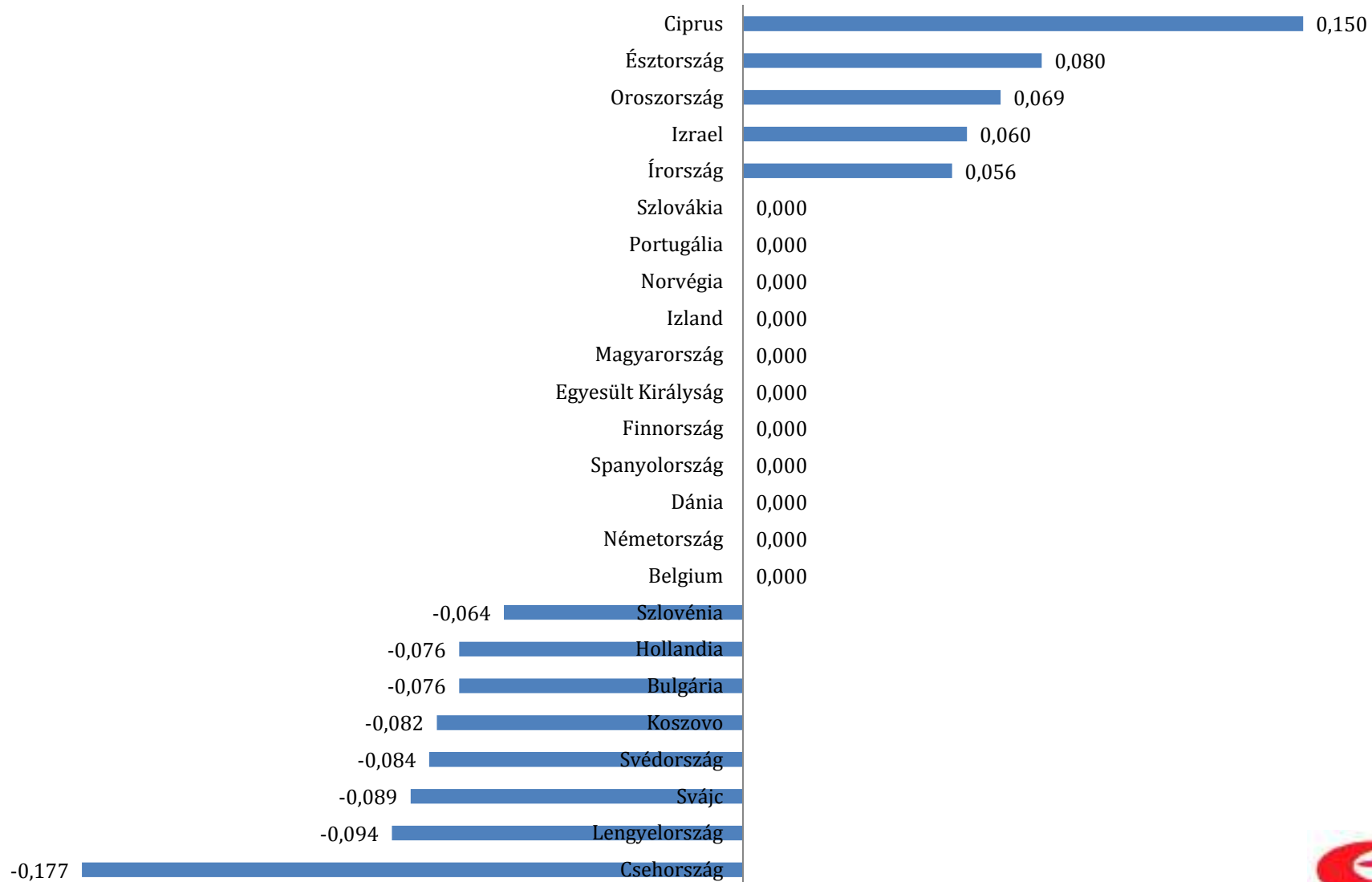

A demokrácia fontossága és az életkor összefüggései Európában

A demokrácia értékelése és az életkor összefüggései Európában

Köszönöm a figyelmet!

papp.zsofia@tk.mta.hu